

Istinomjer <istinomjer@istinomjer.ba>

Medijski upit portala Istinomjer.ba

3 messages

Istinomjer <istinomjer@istinomjer.ba>

Mon, Mar 15, 2021 at 1:06 PM

To: mirna.hrapovic@mfs-emmaus.ba

Poštovani,

Kontaktiramo vas ispred portala Istinomjer povodom priče o novoj igri putem društvene mreže TikTok, u kojoj se u Rusiji poziva na masovno samoubistvo mladih, pa bismo vam u svrhu pisanja analize o sličnim pojavama postavili nekoliko pitanja.

Koliko je do sada bilo poziva u okviru SOS linije za podršku?

Na šta se odnosila ta podrška? Koji su najčešći upiti, nedoumice onih koji pozivaju SOS liniju za podršku?

Koliko je bilo reagovanja u okviru SOS linije za prijavu? Imate li povratne reakcije nadležnih institucija kojima ste se obraćali, šta su i u kojem obimu poduzeli nakon zaprimljenih prijava?

Sa čime se djeca i mladi ljudi najčešće suočavaju u okviru negativnih pojava na internetu?

Koliko društvene mreže i popularni internet-trendovi utječu na mlade ljude, te koliko potiču nasilje? Koliko su djeca i mladi ljudi svjesni opasnosti koja se krije u digitalnom okruženju?

Koliko su roditelji upoznati sa aktivnostima i praćenjem djece na internetu? Koliko su roditelji svjesni raznih oblika nasilja, maltretiranja i trendova na društvenim mrežama koja su sigurnosno opasna?

Centar za sigurni internet uključen je u izradu Strateškog programa: Sigurnost djece u digitalnom okruženju u FBiH, kao i Akcionog plana za borbu protiv nasilja nad djecom u digitalnom okruženju. Na šta ćete vi posebno insistirati da bude uvršteno u strateške dokumente i akcione planove? Šta je institucionalno potrebno uraditi?

Unaprijed zahvalan na saradnji,

Faruk Durmišević, istraživač portala Istinomjer.ba

061493780

--

Istinomjer.ba tim

Tel/Fax: 00387(0)33618461

Gabrielle Moreno Locatelli 21

71000 Sarajevo

Bosna i Hercegovina

mirna.hrapovic@mfs-emmaus.ba <mirna.hrapovic@mfs-emmaus.ba>

Mon, Mar 15, 2021 at 1:13 PM

To: Istinomjer <istinomjer@istinomjer.ba>

Poštovani Faruk,

Ovim putem Vas obavještavamo da smo zaprimili Vaš upit te da ćemo odgovore dostaviti u najkraćem mogućem roku.

Srdačno,

Mirna Hrapovic

Project Assistant

IFS - EMMAUS

[Paromlinska 10, 71000 Sarajevo](#)

[Bosnia and Herzegovina](#)

Tel: +387 33 263 385

Fax: +387 33 263 386

mirna.hrapovic@mfs-emmaus.ba

www.sigurnodijete.ba

From: Istinomjer <istinomjer@istinomjer.ba>

Sent: Monday, March 15, 2021 1:06 PM

To: mirna.hrapovic@mfs-emmaus.ba

Subject: Medijski upit portala Istinomjer,ba

Poštovani,

Kontaktiramo vas ispred portala Istinomjer povodom priče o novoj igri putem društvene mreže TikTok, u kojoj se u Rusiji poziva na masovno samoubistvo mladih, pa bismo vam u svrhu pisanja analize o sličnim pojavama postavili nekoliko pitanja.

Koliko je do sada bilo poziva u okviru SOS linije za podršku?

Na šta se odnosila ta podrška? Koji su najčešći upiti, nedoumice onih koji pozivaju SOS liniju za podršku?

Koliko je bilo reagovanja u okviru SOS linije za prijavu? Imate li povratne reakcije nadležnih institucija kojima ste se obraćali, šta su i u kojem obimu poduzeli nakon zaprimljenih prijava?

Sa čime se djeca i mladi ljudi najčešće suočavaju u okviru negativnih pojava na internetu?

Koliko društvene mreže i popularni internet-trendovi utječu na mlade ljude, te koliko potiču nasilje? Koliko su djeca i mladi ljudi svjesni opasnosti koja se krije u digitalnom okruženju?

Koliko su roditelji upoznati sa aktivnostima i praćenjem djece na internetu? Koliko su roditelji svjesni raznih oblika nasilja, maltretiranja i trendova na društvenim mrežama koja su sigurnosno opasna?

Centar za sigurni internet uključen je u izradu Strateškog programa: Sigurnost djece u digitalnom okruženju u FBiH, kao i Akcionog plana za borbu protiv nasilja nad djecom u digitalnom okruženju. Na šta ćete vi posebno insistirati da bude uvršteno u strateške dokumente i akcione planove? Šta je institucionalno potrebno uraditi?

Unaprijed zahvalan na saradnji,

Faruk Durmišević, istraživač portala Istinomjer.ba

061493780

--

[Redacted]

[Quoted text hidden]

mirna.hrapovic@mfs-emmaus.ba <mirna.hrapovic@mfs-emmaus.ba>

Fri, Mar 26, 2021 at 4:56 PM

To: Istinomjer <istinomjer@istinomjer.ba>

Poštovani Faruk,

Izvinjavamo se na malo kasnijem odgovoru. Ispod možete pronaći odgovore na Vaša pitanja.

Koliko je do sada bilo poziva u okviru SOS linije za podršku?

SOS linija za podršku je do sada zaprimila ukupno oko 35 poziva i upita e-mailom, a nekoliko ličnih konsultacija je obavljeno i u prostorijama Centra za sigurni internet. U prvoj godini kada je SOS linija pokrenuta nije bilo velikog broja upita, te smo uložili napore u promociju postojanja ovakve SOS linije, što je u posljednjih par mjeseci ipak rezultiralo povećanim brojem upita.

Na šta se odnosila ta podrška? Koji su najčešći upiti, nedoumice onih koji pozivaju SOS liniju za podršku?

Podršku su do sada većinom tražili zabrinuti roditelji čija djeca imaju određene vrste problema vezane za korištenje interneta i digitalnih tehnologija. No također liniju nekada pozivaju i odrasle osobe koji su i sami iskusili nasilje u digitalnom okruženju npr. ucjene ili djeljenje obnaženih fotografija, zloupotreba profila, lažno predstavljanje itd.

Koliko je bilo reagovanja u okviru SOS linije za prijavu? Imate li povratne reakcije nadležnih institucija kojima ste se obraćali, šta su i u kojem obimu poduzeli nakon zaprimljenih prijava?

Ostvarujemo veoma uspješnu saradnju sa Federalnom upravom policije, Ministarstvom unutrašnjih poslova Republike Srpske i Policijom Brčko distrikta. Sa svim pomenutim policijskim agencijama imamo potpisane protokole o saradnji koji za cilj imaju ubrzanje procesa prijave neprimjerenih/ilegalnih sadržaja online i procesuiranje pojedinaca koji se bave ovom vrstom kriminala. Kada se radi o visokotehnološkom kriminalu je veoma bitna brza i pravovremena reakcija jer se dokazi brzo i lako mogu uništiti. Kada nam se neko obrati s problemom koji nosi u sebi elemente krivičnog djela, upućujemo ga/je kome se dalje treba obratiti kako bi se ostvarila pravovremena reakcija i podrška. Ono u šta ćemo ulagati dodatne napore u narednom periodu je ulaganje napora u konkretnije odnose sa tužilaštvima po pitanju ovih slučajeva, kako bi mogli "ispratiti" kompletan krug ovakvih slučajeva.

Sa čime se djeca i mladi ljudi najčešće suočavaju u okviru negativnih pojava na internetu?

Najčešće se susreću sa različitim oblicima maltretiranja online (cyberbullying) koji može imati različita lica- od direktnih uvreda do izbacivanja iz grupa, različitih foto i video montaža, krađa profila itd. Djeca i mladi također mogu biti izloženi grooming-u- što je naziv za pojavu kada odrasle osobe pokušavaju uspostaviti odnos povjerenja s mladom osobom u krajnjim ciljem iskorištavanja i zloupotrebe mlade osobe. Među tinejdžerima i odraslim osobama se dosta dešava "sextortion"- oblik iznude koji podrazumijeva ucjenjivanje obnaženim fotografijama žrtve. Iznuda podrazumijeva zahtjevanje još fotografija i/ili novac od žrtve.

Koliko društvene mreže i popularni internet-trendovi utječu na mlade ljude, te koliko potiču nasilje? Koliko su djeca i mladi ljudi svjesni opasnosti koja se krije u digitalnom okruženju?

Već sada postoji dosta generacija mladih ljudi koji ne pamte svijet bez interneta i digitalnih tehnologija, te shodno tome ne odvajaju "stvarni" i "virtuelni" život- oni za ove generacije predstavljaju jednu integrisanu cjelinu. Evidentno je da su pojedini mladi ljudi podložniji negativnim utjecajima interneta, ali smatramo da postoje mnogi faktori koji utječu na to da li će nešto online potaknuti nasilje ili negativnu reakciju kod mlade osobe. Najčešće je to nedostatak i/ili odsustvo kritičkog mišljenja, osnovne emocionalne inteligencije i empatije.

Iz naših aktivnosti sa djecom vidimo da su djeca i mladi prilično osvješteni o tome šta se negativno dešava u online prostoru, ali ono što im nedostaje su alati kako reagovati na različite negativne sadržaje, te saznanje da je uopće moguće prijaviti ovakvu vrstu nasilja. Centar za sigurni internet radi na tome da informaciju o tome kako i kako prijaviti nasilje u digitalnom okruženju učini dostupnim što široj populaciji.

Koliko su roditelji upoznati sa aktivnostima i praćenjem djece na internetu? Koliko su roditelji svjesni raznih oblika nasilja, maltretiranja i trendova na društvenim mrežama koja su sigurnosno opasna?

Roditelji su obično populacija s kojom je najporebniji rad i edukacija vezana za ove teme. Roditelji su često u zabludi da znaju šta im djeca rade na internetu, a često znaju samo onoliko koliko im djeca žele prikazati, jer je "tehnološka pismenost" postala jedan aspekt ljudskog djelovanja u kojemu su djeca naprednija od odraslih, baš iz razloga što su odrasli uz tehnologiju. Roditelji često prave grešku da kada saznaju o opasnostima online žele djeci oduzeti uređaje misleći da će na taj način spriječiti te negativne posljedice, ali na taj način mogu postići samo kontra efekat. Ono što uvijek savjetujemo roditeljima je da educiraju i preispitaju prvenstveno sebe i svoja

ponašanja (koliko vremena oni sami provode uz mobitele i druge uređaje) pa tek onda pristupe kritikovanju djece. Ono što je poželjeno je uspostavljanje pravila korištenja interneta i digitalnih tehnologija u kući, koje će poštovati svi ukućani, kao i zajedničko istraživanje i korištenje tehnologije- pustite djecu da vam pokažu šta to vole raditi online.

Centar za sigurni internet uključen je u izradu Strateškog programa: Sigurnost djece u digitalnom okruženju u FBiH, kao i Akcionog plana za borbu protiv nasilja nad djecom u digitalnom okruženju. Na šta ćete vi posebno insistirati da bude uvršteno u strateške dokumente i akcione planove? Šta je institucionalno potrebno uraditi?

Prvenstveno insistirati na harmonizaciji zakonodavstva sa međunarodnim konvencijama i među entitetima, na državnom nivou uvrstiti uvrstiti krivična djela vezana za nasilje u digitalnom okruženju u krivični zakon. Sankcionisati "nove" oblike nasilja u digitalnom okruženju (grooming, sexting, cyberbullying, sextortion). Zatim insistirati na obaveznoj edukaciji na ovu temu u sklopu školskih kurikuluma širom Bosne i Hercegovine. I ono što je također veoma bitno- povećati kazne za prestupnike/počinioce ovakvih krivičnih djela i ozvaničiti registar u FBiH i BD.

Ukoliko je nešto potrebno dodatno obrazložiti, slobodno me kontaktirajte.

Srdačan pozdrav,

Mirna Hrapovic

Project Assistant

IFS - EMMAUS

[Paromlinska 10, 71000 Sarajevo](#)

[Bosnia and Herzegovina](#)

Tel: +387 33 263 385

Fax: +387 33 263 386

mirna.hrapovic@mfs-emmaus.ba

www.sigurnodijete.ba

From: Istinomjer <istinomjer@istinomjer.ba>

Sent: Monday, March 15, 2021 1:06 PM

To: mirna.hrapovic@mfs-emmaus.ba

Subject: Medijski upit portala Istinomjer.ba

Poštovani,

Kontaktiramo vas ispred portala Istinomjer povodom priče o novoj igri putem društvene mreže TikTok, u kojoj se u Rusiji poziva na masovno samoubistvo mladih, pa bismo vam u svrhu pisanja analize o sličnim pojavama postavili nekoliko pitanja.

Koliko je do sada bilo poziva u okviru SOS linije za podršku?

Na šta se odnosila ta podrška? Koji su najčešći upiti, nedoumice onih koji pozivaju SOS liniju za podršku?

Koliko je bilo reagovanja u okviru SOS linije za prijavu? Imate li povratne reakcije nadležnih institucija kojima ste se obraćali, šta su i u kojem obimu poduzeli nakon zaprimljenih prijava?

Sa čime se djeca i mladi ljudi najčešće suočavaju u okviru negativnih pojava na internetu?

Koliko društvene mreže i popularni internet-trendovi utječu na mlade ljude, te koliko potiču nasilje? Koliko su djeca i mladi ljudi svjesni opasnosti koja se krije u digitalnom okruženju?

Koliko su roditelji upoznati sa aktivnostima i praćenjem djece na internetu? Koliko su roditelji svjesni raznih oblika nasilja, maltretiranja i trendova na društvenim mrežama koja su sigurnosno opasna?

Centar za sigurni internet uključen je u izradu Strateškog programa: Sigurnost djece u digitalnom okruženju u FBiH, kao i Akcionog plana za borbu protiv nasilja nad djecom u digitalnom okruženju. Na šta ćete vi posebno insistirati da bude uvršteno u strateške dokumente i akcione planove? Šta je institucionalno potrebno uraditi?

Unaprijed zahvalan na saradnji,

Faruk Durmišević, istraživač portala Istinomjer.ba

061493780

--

[Redacted signature]

[Quoted text hidden]